

Nuodėmingai skanu

Tikslai: Atrasti skirtumus ir panašumus tarp kalbų, supažindinti su kalbų šeimomis atkreipiant dėmesį į specifinę temą, šokoladą.

Lygis: Pradinis 1, pradinis 2 (Amžius 6-8, 9-11m.)

Trukmė: Trys akademinės valandos (viena akademinė valanda - 45 min.)

Šaltinis:

<http://combat.ecml.at/TrainingKit/DidacticUnits/Addictivelytasty/tabid/2693/language/en-%20GB/Default.aspx>

Autorius: Sofie Jonckheere. Gavus ECML leidimą, mokymo medžiaga buvo pritaikyta Šiaurės / Baltijos šalims.

Tarpdalykiniai ryšiai: namų ekonomika, geografija ir istorija.

Uždaviniai:

- Skirtumų ir panašumų tarp kalbų pažinimas;
- Kalbų įvairovės įvertinimas;
- Įvairių strategijų naudojimas siekiant suprasti užsienio kalbas;
- Skirtingų rašybos sistemų palyginimas;
- Kitų nuomonės gerbimas bei vertinimas;
- Mokymasis būti kritišku ir gebėti reikšti savo nuomonę;

Siūlomos veiklos: prieš kiekvieną veiklą peržvelgti mokytojams skirtus paaiškinimus.

Papildomos veiklos / Tolimesnis plėtojimas: Rekomenduojame į šią veiklą integruoti kitas kalbas, kurios yra svarbios jūsų kontekste, įskaitant mažumų kalbas ar tarmes, pavyzdžiui kalbas, kuriomis kalba mokiniai jūsų klasėje.

1 dalis: Skanus ingredientas – užduotis

Kurį iš žemiau pateiktų ingredientų atpažįstate ? _____

Kurias kalbas atpažįstate ? Šalia žodžio parašykite kalbą.

1. čokolada	.....	
2. czekolada	.....	
3. ciocolată	.....	
4. cioccolato	.....	
5. sjokolade	.....	
6. chocolate	.....	
7. schokolade	.....	
8. choklad	.....	
9. chocolade	.....	
10. chocolat	.....	

Kurios kalbos yra panašios? _____

_____

Kaip manote, kodėl taip yra ? _____

_____

Lentelėje pabandykite sugrupuoti panašias kalbas:

Germanų kalbos	Romanų kalbos	Slavų kalbos
Chocolade (olandų)		
		Čokolada (kroatų)
	Chocolate (ispanų)	

1 dalis: Skanus ingredientas – atsakymų lapas

Čokolada = kroatiskai

Czekolada = lenkiškai

Ciocolată = rumuniškai

Ciocolato = itališkai

Sjokolade = norvegiškai

Chocolate = angliškai, portugališkai, ispaniškai

Schokolade = vokiškai

Choklad = švediškai

Chocolade = olandiškai, daniškai

Chocolat = prancūziškai

Šie žodžiai panašūs vienas į kitą, nes jie priklauso tai pačiai kalbų šeimai. Specialiųjų poreikių mokyklose to nebūtina aptarti klasėje. Mokiniai gali išsiaiškinti, kad šios šalys susiję geografiškai.

Germanų kalbos	Romanų kalbos	Slavų kalbos
Chocolade (olandų)	Chocolat (prancūzų)	Czekolada (lenkų)
Schokolade (vokiečių)	Ciocolato (italų)	Čokolada (kroatų)
Chocolate (anglų)	Chocolate (ispanų)	
Chocolade (danų)	Ciocolată (rumunų)	
Choklad (švedų)	Chocolate (portugalų)	
Sjokolade (norvegų)		

2 dalis: Šokolado kilmė – užduotis

The premier contact of the Western world with Kakao took place in 1528 when the Spanish explorador Fernando Cortez returned from Mexico with Kakao. At that temps cacao was used to make une boisson. The cacaobonen were very duur. Only rich insanlar could payer them. Only in 1900 Kakao became a national

drink due to a sharp drop in prix of Kakao. The main ingredient of chocolate is Kakao, made from cacaobonen. They come from the fruta of the Kakaobaum. Kakaobaumen grow in warm and humid tropical ülkeler, surtout in the ülkeler around the équateur. The best-known fournisseurs are Indonesia, Ecuador, Kenia, Ivory Coast... A Kakaobaum has to grow tres tot four jaren and can become quinze metros hoog. Most Kakaobaumen are pruned and become only vier metros hoog. That way it's easier to pick the Früchte. Every arbre gives about dertig to veertig Früchte par an. The tree has bloemen all year long. Big,

Früchte grow out of every bloem. After about cinco maanden Früchte are ripe. After these vijf aylar they can be picked. The fruits are geel. They are about zwanzig Zentimeter long. Every contains about quarante tohumlar. These seeds are the cacaobonen. Kakao is made of these tohumlar. Every year an delivers bir to twee kilo kakao. They open the Früchte with a

hard
the
ripe
fruta
arbre

couteau. They take out the bonen and put them in bins. The bins are covered with big feuilles. After a semaine the bonen are bruin. The bonen are taken out of the bins and put in the Sonne to dry. The bonen are put in big sacs and transported to Europe by Fahrzeug. De sacs are unloaded in the haven of Amsterdam and they take them to the chocolate fabrics by camions. In the fabrics they are converted into chocolate.

Atsakykite į šiuos klausimus:

Kas atvežė kakavą į Europą? _____

Kokiais metais tai įvyko? _____

Iš kokios šalies buvo atvežta kakava? _____

Kur auga kakavmedžiai? _____

_____

Kiek kakavos užaugina kakavmedis per metus? _____

Kiek sėklų būna kakavmedžio vaisiuje? _____

Vertinimas

Mokytojas klausia:

- Ar pastebėjote skirtumų tarp rašybos sistemų? Pvz. vokiečių kalboje daiktavardžiai rašomi didžiąja raide.
- Ar supratote keliomis kalbomis parašytą tekstą?
- Ar jis buvo sudėtingas?
- Kuriuos žodžius supratote?
- Kas padėjo juos suprasti ?
- Ar jums pavyko suprasti žodžių prasmę remiantis kalbomis, kurias mokate ar iš konteksto?
- Kurių žodžių iš vis nesupratote?